

CENNETE ULAŞMANIN YOLU

Eûzubillahimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdülillahi rabbilâlemin ve'l-âkibetü li'l-müttekîn. Vessalâtü vesselâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn.

İ'lemû eyyühe'l-ihvân enne efdale'l-kitâbi kitâbullah ve enne efdale'l-hedyi hedyü Muhammedin sallallahu Teâlâ aleyhi ve sellem ve şerra'l-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin fi'n-nâri. Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafa ra salavât, seyyidüssâdat Muhammed Mustafa ra salavât, habibihüdâ Muhammed Mustafa ra salavât.

a. Hz. Peygamber'in Sünnetinde Muhabbet

لَنْ تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا أَفَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى مَا تَحَابُّونَ
عَلَيْهِ؟ أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا
تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تَرَاحِمُوا قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ
كُلُّنَا رَحِيمٌ قَالَ: إِنَّهُ لَيْسَ بِرَحْمَةٍ أَحَدِكُمْ خَاصَّةً
وَلَكِنْ رَحْمَةٌ شُ الْعَامَّةِ رَحْمَةُ الْعَامَّةِ

Len tü'minû hattâ tehâbbû. E felâ edüllüküm alâ mâ tehâbbûne aleyhi? Efşû's-selâme beyneküm. Vellezî nefsi biyedihi lâ tedhulûne'l-cennete hattâ terâhamû. Kâlû: Yâ resûlallâhi küllünâ rahîmun. Kâle: Innehu leyse birahmeti ahadiküm hâssaten ve lâkin rahmetu'l-âmmeti rahmetu'l-âmmeti.

Geçenki bir dersimizin tekrarı, lüzumuna mebni, hatırda daha kuvvetli kalır inşallah.

Len tü'minû hattâ tehâbbû. Bizim imanımızdaki tekemmülün sebeplerinden birisi de imanda tekemmüle ulaşmamızdan birisi de birbirlerini müminlerin sevmesidir. Müminler birbirlerini layıkı vecihle sevmedikçe imanlarında tekemmül hasıl olmaz. Allahu Teâlâ'yı nasıl

sevmek mecburiyetinde isek, Allahu Teâlâ'nın sevgisinin alameti var, seviyorum demek fayda etmiyor. Evamir-i İlahiye imtisal ettiğimiz takdirde ve Resûlu *sallallahu aleyhi ve selleme* itaat ettiğimiz takdirde sevgimiz belli olur. Habu kulum beni seviyor der Allah. Neden?

Emrime itaat ediyor işte, Peygamberime de itaat ediyor, sözümü dinliyor. Emre itaat yasaklardan kaçmayı da içine alır. Yasaklardan kaçar ve dediklerini yapar. Yapma dediklerini de yapmaz. Bu Allahu Teâlâ'yı sevmeden doğar. Sevme Allahu Teâlâ'yı bilmeden doğar. Allahu Teâlâ'yı bilgi ne nispette ise sevgi o nispette artar. Sevgi ne nispette artarsa korku da o nispette artar. Allahu Teâlâ'yı sevmek ve ondan korkmak bilgiye bağlıdır: mârifeti İlahi, hakkı bilme. Şimdi hakkı bilme; bildikten sonra da ona itaat etme.

Meşhur bir vak'ayı akşam dinledim, size de nakledeyim. Dinsizin birisi inanıyormuş yani Allah'ın varlığına. Bir köprüden geçerken arabası ile yuvarlanmış. Belki hepiniz de bunu çoğunuz da bilir. Araba yuvarlanmış, riyazî bir adammış, riyazî nisaplarına vukufu yüksek olan bir zat. Araba yuvarlanınca gittik demiş. Fakat Allahu Teâlâ'nın takdiri araba bir çöpe takılmış

kalmış. Bu şimdi araba düşmüyor aşağı düşse altta derin su gidecek, ölecek belki. O kendi kendine hesap ediyormuş ki acaba biz nasıl duruyoruz burada? Şu ihtimal, bu ihtimal filan bir türlü aklını erdirememiş. Sonra kurtarıcılar gelmişler, arabayı kurtarmışlar. Araba sallanıyor böyle altlarıyla beraber, çok güzel binmişler, aşağı da düşmüyor. Bakmış ki tutan ufak bir çöp. İmkânı yok, koca araba onun arabası ile beraber o köprünün üzerinde dursun, imkân haricinde. “Ha” demiş. Ben şimdiye kadar çok yanlış düşünüyordum. Bu akıl kabul etmez ki bu çöp bu arabayı tutsun demiş. Mantık dışı. Eh, öyleyse bir kuvvet var demiş. O da mülkün sahibi Allah’tır demiş, imana gelmiş. Ama hadise başına geçtikten sonra.

Şimdi bu kâinatta her gün görüyoruz ki çeşitli hadiseler, yeriyle göğüyle neler olup bitmekte, bu kudret kendiliğinden hiçbir zaman olmaz. Hep bunların sahibi var Allahu *Celle ve Alâ*. Bizim imanımız var, ona imanımızın nispeti bağlılığımıza bağlı, marifetimize bağlı yani marifeti İlahi’ye ne kadar çoksa o adam o kadar Allahu Teâlâ’yı sever ve korkar. Sevgi aynı zamanda korkuyu da doğurur. Nasıl ki Allahu Teâlâ’ya sevgi böyleyse Peygamber’e karşı

sevgi de böyledir. Peygamberi seven, peygamberin sünnetine itaat eder, peygamberin sünnetine itaat eder, riayet eder. Her gün okur mütalaa eder ki peygamberim nasıl yaşamış. Gerek hani kendi hayatında gerek cemiyet hayatında peygamberin nasıl yaşadığına kendisini de ona uydurmaya çalışır. O zaman anlaşılır ki bu adam peygamberi seviyor. Sünnetlere riayetkâr. Mümin. Yani Allah'a karşı fedakârlık yapıyor ibadet taatla. Peygambere itaat ediyor, fedakârlık yapıyor, sünnetine riayetle. Bu zaman buna müsait mi demiyor, madem ki Resûlullah yapmıştır, bitti. Zaman kıyası yok burada, fedakârlık. Müminleri seviyor. Neden belli. Müminlere karşı ne kadar fedakârlığın var bakalım?

Şimdi akşam ben yine bir vak'a dinledim çok utandım kendimden. Kendimden utandım, cemiyetimiz için de utanç var, kendimiz için de utanç var. Amerika denilen, İngiltere'den de bir devlet var, kitaplarda adını görüyoruz, bazı da kendi şahısları da görüyoruz. İşte İngiliz dedikleri gavur, müşrik derler.

Bu gavur, bu müşrik, memleketindeki fukaraları, memleketindeki fukaraları maaş veyahut dulhaneler diye yapmış. Buraya

memleketinin fukarasını burada besliyor, dilendirttirmiyor. Bakıyor ki bu zaruret sahibi, eli yok, ayağı yok, gözü yok, topaldır, hastadır, marazdır, onu atıvermiyor. Onu bir yer yapmış orada yemek pişiyor, yatacak yer de var. Yiyor, içiyor, yatıyor, istirahatını temin ediyor. Bazılarına da maaş bağlamak suretiyle sen al bu parayı, nerede istersen işte karnını doyur, diyor. Nerede yatarsan yat. Düşündüm düşündüm de bu gavur gavurluğuyla bunu yapabiliyor da biz Müslümanların Müslümanlığı ile bunu, bu bizim vazifemiz başlıca vazifemiz, o bizden çalmış yapıyor, biz bugün bunlara karşı lakayt davranıyoruz. Hep kendi hırslımız, kendi menfaatimiz, kendi çıkarımıza. Hangi şey olursa olsun. Bu Müslümanlar, Müslümanlık için çok acı bir leke. Bunun için Müslümanların uyanması lazımdır. Neden?

Müslümanlara karşı fedakârlık yapmakla, bunu bir Müslümanın ne kadar zengin olursa olsun, kendisinin yapabilmesine imkân olmaz. Bunlar hep cemiyetlere bağlıdır. Binâenaleyh Müslüman öyle bir cemiyet kuracak ki, eski dedelerimiz kurduğu, eski dedelerimizin vakıfları var idi. Nasıl memleketin idarelerini yapıyorlarsa bugünün Müslümanları da bu vakfa benzer

vakıflar kuracaklar. Efendim cemiyetler kuracaklar, paraları herkes üye olacak, aza olacak oraya verecek, eh gücü nispetinde. Bu mahallemizin fakirleri buradan beslensin, bu mahallemizin fakirleri buradan geçinsin. Ateşi lazım, kömürü lazım, çocuğunun okuması lazım, hastası lazım, şusu lazım, bitmez tükenmez. Bu dertleri ne kadar zengin olsa bıkar, her gün onun kapısına gidecek tak tak bize bu unu ver, adam kovar en nihayahet olmaz. Ya cemiyet olursa o cemiyet onları arar bulur. Bazı halini arz edemeyenler de vardır yani. Köşede kalmıştır, zavallı kimse bilmez halinden, ölünce anlaşılır. Onun için müminler de birbirini seviyorum demesi lafla olmaz, mutlaka fedakârlık lazım. O fedakârlık da ya keseyle, ya vücuduyla; ya bedenen çalışacak veyahut kesesiyle, sermayesiyle, parasıyla cemiyeti kaldırmaya çalışmanın yegâne borcumuz yani vazifemiz.

Mümin misin muhakkak bunların birisini yapmak mecburiyetinde olduğumuzu şurada Cenâb-ı Peygamber buyuruyor ki:

Len tü'minû hattâ tehâbbû. Kuru muhabbet para eder mi canım. Ben seni seviyorum desem, akşama kadar söylesem bir mana verir mi yani?

Vermez. Mutlaka yardıma kořmak, ihtiya-
cını gidermek, onun ne güzel bunun. Bunu tek-
rar ediyorum ki, geçen de okudum ama, yine
tekrar ediyorum ki iimize iyi yerleřtirelim.

*E felâ edüllüküm alâ mâ tehâbbûne
aleyhi. Efşû's-selâme beyneküm.* Aranızda se-
lamı ifşa ediniz. Selam geniş bir manadadır. Se-
lam selameti icap ettirir. Herkes birbirinin se-
lameti için ne yapmak lazım gelirse onu yap-
maya çalışacak. Birbirinin ayağını karpuz ka-
buđu koyup da devirmek için değil; birbirinin
selameti neyi icap ediyorsa, ayakta durabil-
mesi için neyi icap ediyorsa herkesin mûreffeh
yaşadığı hayatı yaşayabilmesi için ne lazımsa
bunu yapmak vazifelerimizden biri olduğunu
Cenâb-ı Peygamber işte burada diyor ki:

Efşû's-selâme beyneküm. Esselâmü aley-
küm desek olmaz mı canım işte yetmez mi?

Esselâmü aleyküm. Herif yanıyor evi, evi
yanıyor afedersiniz. Yahut gemisi batmış, suya
düşmüş, çamura batmış, arabası kalmış, ken-
disi kalmış, kar tepesinden yağıyor. Selâmün
aleyküm Ahmet Bey. Yahu iyi güzel ama gel
yahu elimden tut da şuradan beni bataktan ı-
karmanın kolayına bak, demezler mi insana?

O evi yanana, merdiven mi koyacaksın, ne yapacaksın, çık da beni kurtar. Oradan aşığı Selâmün aleyküm demek olur mu kâfi gelir mi bu?

Bunlar hep mantığımızın içinde olan şeylerdendir ki, *Selâmün aleyküm* demek geniş manaları toplayan bir kelimedir. Selâmün aleyküm dedik mi mutlaka kardeşimiz için canımızı feda edeceğiz. Ne yaparsak onun imdadına koşup onu da güzel bir hayata ulaştırmaya çalışacağız.

Şimdi ashab-ı kirâm bunu dinledikten sonra dediler ki yine peygamberimiz diyor:

Vellezî nefsi biyedihi lâ tedhulûne'l-cennete hattâ terâhamû. Siz birbirlerinize acımadıkça, şefkatiniz, merhametiniz birbirlerinize karşı olmadıkça ne kadar açık bir mana efendi, sizin birbirinize karşı şefkatiniz, muhabbetiniz olmadıkça, birbirinize acımadıkça, *lâ tedhulûne'l-cennete* giremezsiniz.

Cennete girmenin birinci şartı *lâ tedhulûne'l-cennete*, birbirine acımak. Bundan mahrumiyet neden ileri geliyor? Şefkatimiz neden kırılıyor? Sebepleri var tabi. O sebepleri izale etmek lazım ki, şefkatlerimiz açılsın,

genişlesin. Birbirimize saygı, sevgi, yardım hepsi elden geldikçe yapmaya çalışmalı.

Kâlû: Yâ resûlallâh. Buraya dikkat edin ashab-ı kirâm dediler ki:

Ya Resûlullah! Biz hepimiz merhamet sahibi değil miyiz ya? Bizden daha merhametli kim var?

Bakın biz ne kadar merhamet sahibiyiz bak şu Mekke'den gelen muhacirlere neler yapmadık, evimizi verdik, malımızı verdik, ekmeğimizi verdik, koynumuza bastık hepsini, kardeş gibi. İşte bu merhametin iktizası değil mi? Niçin böyle diyorsun Ya Resûlullah?

Buyurdular: *Küllünâ rahîmun* diyorlar.

Kâle: İnnahu leyse birahmeti ahadiküm hâssaten. O sizin birbirlerinize yaptığınız hususi hususi acımlar acıma değildir. Hususi acımışsın, şuna acımışsın.

Filan kızı gelin ettim der. Filan adamı evlendirdim der, filan adama da bir ev alıverdim filan der. Bunlar hususi şeyler. Fakat âmme, âmme olunca bütün memleket içerisindeki duafâ dahil oluyor işin içine. Hem duafâ dâhil oluyor hem biz de dâhil oluyoruz. Hep birbirimize acımak, memlekette kim bilir ne kadar duafâ var?

Şimdi Mekke-i Mükerreme’de bu sefer öğrendik. Oranın hükümdarı olan Suud, memleketinde ne kadar fakir fukara varsa toplamış bir mahalle yapmış. Bu mahallede bunlara aşçı tayin etmiş, yemekhane tayin etmiş, bakıcılar tayin etmiş orada oturup yiyorlar. Onları salıvermiyorlar dışarıya, “halkı rahatsız etmeyin” diyor. Eh orada bir sürü dilenci var, bunlar dışarıdan gelen yabancılar, yerli halktan katiyen dilenci kalmamış. Neden?

Eh onun parası var yapıyor. Bizim de paramız yok değil, bizim paramız ondan çok. Yalnız bizim paralarımız keselerimizde saklı kalıyor da böyle cemiyetlerimiz yok. Onların şeyisine imdadına yetişemiyoruz. Halbuki çok müreffeh yaşarlar.

Şimdi affedeceksiniz yine kusurumu. Bizim memlekette kim bilir kaç tane otomobil var? Şeyden sorsak bilirler ama biz de ezberden söyleriz. Kim bilir ne kadar? Bu kadar araba kaç milyon liraya mal olmuştur bir hesap yapar mısınız? Milyon değil de milyara çıkar. Kaç milyar paraya mal oldu bu arabalar? Eh hoca efendi ihtiyacımız değil mi yapmayacak mıyız onları? Neyle gidip geleceğiz bugün? Canım dedelerimiz yürürmüş de biz niye yürüyemeyeceğiz hiç?

Hep şuradan şuraya giderken beş kuruş, on kuruş verip bir arabaya atlıyoruz. Bu kadar da tembellik mi olur artık?

Eh canım çabuk işimiz bitsin, Azrail'in önüne geçemezsin. Ne kadar çabuk işini bitirirsen bitir. Her şeyin bir yolu var. Bilir misiniz bu araba eğer öte tarafa gidiyorsa on lira köprü parası verecek. Gelirken de on lira verecek, yirmi lira. En aşağı yirmi, otuz lira da benzin yaksa, elli liralık masrafı var gündelik. Gündelik masrafı elli lira, say otomobilleri. Her otomobilin için elli liraya gündelikten bak bakalım kaç milyon lira çıkacak? Sonra bunu bir de seneye zammet. Bir senede ne büyük para havaya uçup gidiyor, keyfe yani. Pazarları da içine katarsan, artık Allah gelsin hakkımızdan.

Ve lâkin rahmetu'l-âmmeh. Umûmî merhamet lazım. Umûma acıman lazım. Hatta bu umûma acımanın içerisinde gavur da dahildir, gavur da dahildir. Yani hep Müslümanlara mı acıyacağız?

Hayır, memleketimizdeki gavurlara da acıyacağız. Bak ne yine ne acıdır ki, Nijerya dedikleri Afrika'nın ortalarında olan memleketler bugün açlıktan kırılıyor. Altı senedir yağmur yağmamış oraya, ekin mekin olmamış. Dış

devletler, Avrupa'nın dış devletleri, Kızılay mı diyorlar ne yardımlarına koşmaya çalışıyorlar da bizim kılımız bile kımıldamıyor. Biz de muhtaç ya biz de dışarıdan almak mecburiyetinde kalıyoruz. Niçin?

Ne bileyim neden olduğunu artık. Onun için rahmet âmme olunca bütün gücümüzün yettiği herkese. Bırakın dışarısını şimdi evvela kendimizi, kendimize karşı çok merhamet sahibi olmalıyız. Şu televizyonları bir hesaplasak, ne kadar televizyon ne kadar para gitmiştir kim bilir. Eh canım ihtiyacımız değil mi, orasına ben karışmam. Fakat şu masraf ne büyük bir masraftır ki bunu yapabiliyoruz. Yapabiliyoruz da kardeşimize acıma noktasına gelince. Oo bu da olur mu ya, bu kadar da olur ya demekten de kaçınmıyoruz.

Allah affetsin kusurlarımızı.

Şimdi bugünkü dersimizde gene dünkü dersimizden cenneti tavsif etti Resûlu Ekrem *sallallahu aleyhi ve sellem*. Cennet o kadar güzeldir ki onu tavsife gücü yetmez kimsenin. Oraya ancak ne zaman gireceğiz orasını o zaman anlayacak. Şimdi görmediğimiz bir şeyi insan hayalinde ne kadar canlandırırsa yine layık-ı

bir vecihle canlandıramaz. Ancak oraya girdikten sonra. Yalnız bir numune veriyor. Diyor ki:

O cennetteki hanımlarımızdan, hûri diyorlar onlara. O hûrilerden bir tanesi bize parmağını gösterse mümkün olsa da şöyle gökten işte ben filan hûriyim diyerek şu parmağının bir tanesini yeryüzüne gösterse diyor, yeryüzü mis kokusuna boğulur ve güneşin ışığı kapanır. Nasıl güneş çıkınca yıldızlar nasıl kayboluyor, yok oluyor işte hûrinin parmağı görülünce güneşte ziya kalmıyor, bastırıyor yani güneşin ziyasını. Diğerleri de buna göre. Birçok böyle misaller verdikten sonra, cehennemi anlatmaya, cennetle cehennemi beraber anlatıyor. Cennet o kadar güzel bir yer. Gaflet edip de bunu elden kaçırmayın.

Allah'a iman ancak imanlı gireceğiz cennete. İmandan sonra, imanın icabı amel-i salîh. İmanı üç şeyi var. Birisi dil ile ikrâr, kalp ile tasdik ve âmeli bi erkândır. Şeyin muhaddisinin kavli budur. Dil ile ikrâr *la ilahe illallah* bitti. Kalb ile inanıyorum ben, bu ağzımdan çıkan benim inancımdır diye kalbin de tasdik ediyor. Ve âmeli bi erkân imanın icapları nelerse onları yapabilmekte iman kemâle gelir. Cennet nasip

olunca böyle girilince orada Allahu Teâlâ'nın sonsuz çeşitli nimetlerine mazhar olunacak.

b. Cehennemın Dehşeti ve İbadetin Önemi

لَوْ أَنَّ قَطْرَةً مِّنَ الزَّقُّومِ قُطِرَتْ فِي دَارِ الدُّنْيَا
لَأَفْسَدَتْ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا مَعَايِشَهُمْ فَكَيْفَ بِمَنْ
يَكُونُ طَعَامَهُ؟

Lev enne katraten mine'z-zakkûmi kutirat fî dâri'd-dünyâ le'efsedet alâ ehli'd-dünyâ meâyîşehüm fekeyfe bimen yekûnu taâmehu.

Şimdi bunun mukabilinde bir de imansızlık dolayısıyla maazallah yahut isyanların çokluğu dolayısıyla cehenneme girilirse, cehennemde zakkum denilen bir yemek var. Cehennem ehli cehenneme yedirecekler. Ehli cehennemın ye-meği o zakkum olacak. O zakkum olan diyor ki:

Kutirat fî dâri'd-dünyâ. Bir katra düşüyor, bir damla yani bir damla.

Lev enne katraten mine'z-zakkûmi kutirat fî dâri'd-dünyâ le'efsedet alâ ehli'd-dünyâ meâyîşehüm. Yer harap olur yani. Ne ot biter ne ağaç biter, ne hayvana yem kalır, ne insana yem kalır, ne de teneffüs edeceğimiz tatlı bir hava kalır, hepsi.

Fekeyfe bimen yekûnu taâmehu. Artık düşünün ki böyle bir zakkumu yiyecek adamın halini, oraya girecek bununla taayyüş edecek.

Allah muhafaza etsin cümlemizi.

Yine buyuruyor ki:

لَوْ أَنَّ شَرَرَةَ مِنْ جَهَنَّمَ وَقَعَتْ فِي وَسْطِ الْأَرْضِ لَأَنَّتَنَ
رِيحُهُ وَشِدَّةُ حَرِّهِ مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ

Lev enne şeraraten min cehennemem vaka'at vasati'l-ardi leentene rîhuhu ve şiddetü harrihi mâ beyne'l-meşriki ve'l-mağribi.

Eğer cehennemden bir kıvılcım, kıvılcım, bir kıvılcım. *Vaka'at vasati'l-ardi.* Yerin ortasına düşsün. Düşse. *Leentene rîhuhu ve şiddetü harrihi mâ beyne'l-meşriki ve'l-mağribi.* Şark ile garbın arasını ifsat eder, ifsat eder. Koku-sundan insanlar nefes, ama hangisini diyoruz, eh bu arabaların kokusu memleketin havasını bozuyor diyoruz ya. Şimdi bu öyle bir bozuşla bozacak ki şark ile garp arasında tatlı bir nefes almanın imkânı kalmayacak. Onun kötülüğünün, o yerin fenalığını veyahutta bir tane şey böyle. Bir de onun büyüklüğü hakkında şöyle bir misal veriyor yine.

لَوْ أَنَّ صَخْرَةً وَزَنْتُ عَشْرَ خَلْفَاتٍ قُدِفَ بِهَا مِنْ
شَفِيرِ جَهَنَّمَ مَا بَلَغْتُ قَعْرَهَا سَبْعِينَ خَرِيفًا حَتَّى
يَنْتَهِيَ إِلَى غَيِّ وَأَثَامٍ قِيلَ: وَمَا غَيٌّ وَأَثَامٌ؟ قَالَ: بئرَانِ
فِي جَهَنَّمَ يَسِيلُ فِيهِمَا صَدِيدُ أَهْلِ النَّارِ

*Lev enne sahraten vezenet aşra halifâtin
kuzife bihâ min şefîri cehenneme mâ beleğat
ka'rehâ seb'îne harîfen hattâ yentehiye ilâ
ğayyin ve esâmin. Kîle: Ve mâ ğayyun ve
esâmün? Kâle: Bi'râni fî cehenneme yesîlû
fîhimâ sadîdu ehli'n-nâri.*

Lev enne bugünkü dersimizdir. *Lev enne sahraten vezenet aşra halifâtin*. Bir taş ama on deve yüklü, on devenin ağırlığında bir taş. On deve bir deve mesela iki yüz elli kilo yahut beş yüz kilo gelse on tanesi beş bin kilo, beş bin kilo ağırlığındaki bir taş.

Kuzife bihâ min şefîri cehenneme. Şöyle kıyısından cehenneme yuvarlayıverecek o taşı. *Mâ beleğat ka'rahâ seb'îne harîfen*. Yetmiş sene gider de o taş daha dibine erişmez.

E şimdi buna tuhaf tuhafınıza gidecek şey de yok yani, şimdi yıldızcılar diyorlar ki, gökte öyle yıldızlar var ki ışığı buraya bilmem kaç

senede anca gelebilirmiş. Oradaki ışığın buraya gelmesi çok senelere bağlı, onların hesaplarına göre. E bu gökten gelen bir yıldızın ışığının kuvveti bu kadar senede gelince, yetmiş sene de çok bir şey değil, yetmiş senede bu taş boyuna gidiyor aşağıya. Onun için Harun şey Harun değil de Karun, Karun yerin dibine gider yani kaç seneden beri gidiyorsa gidiyor işte hâlâ. Allah'ın emrine karşı, *harîfen* dediği sene yani.

Hattâ yentehiye ilâ ğayyin ve esâmin.
Kîle: Ve mâ ğayyun ve esâmün? Kâle: Bi'râni fî cehenneme. O ğayyin ile esâm denilen yeri sordular nedir burası diyerekten?

Bu dedi ki: Bunlar iki tane kuyudur. *Fî cehenneme.* Cehennemde iki tane kuyu.

Nasıl bazı evlere lağım yaparlar, kuyular hazırlarlar da evin pisliğini oraya akıtırlar, lağımları olmayan memleketlerdeki Arabistan da öyledir, bizim memleketlerimizde birçok yerlerde vardır bunlar yapılmıştır evlerin içerisine kuyular, o kuyulara evlerin suları ve pislikleri akar. Bunun gibi cehennemde de böyle kuyular var iki tane ki bu günahkârların, günahkârların *sadîdu ehli'n-nâri.* *Ehli'n-nârın* irinleri akacak. O ateş yakar da pişecek tabi, piştikçe eriyecek, eridikçe o irin denilen şeyler o kuyulara, o

kuyulara gitmesi için de yetmiş sene lazım o koca taşın, gitmesin, girebilmesinde.

Allah muhafaza etsin oraya girmekten, bir de oraya girip de kalmak var temelli kalmak var. Dinsizler temelli kalacaklar, dinsizlere çıkmak yok. İmanlılar inşallah Cenâb -ı Hak o imanının mükâfatı olarak hükmü İlahiye, kaderi ilahi cehenneme girmemiz iktiza etse bile böyle acı felaketlerle karşılaşmayacağız elhamdülillah.

لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا نَزَلَ مَنْزِلًا قَالَ: أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ
التَّامَّةِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ لَمْ يَضُرَّهُ فِي ذَلِكَ الْمَنْزِلِ
شَيْءٌ حَتَّى يَرْتَحِلَ مِنْهُ

Lev enne ehadeküm izâ nezele menzilen kâle: Eûzü bikelimâtillâhi't-tâmmeti min şerri mâ haleka lem yadurrahu fî zâlike'l-menzili şey'ün hattâ yertahile minhu.

Bakın. *Lev enne ehadeküm izâ nezele.* Siz yolculuk âleminde gidiyorsunuz bir yere, giderken bir yere kondunuz, kondunuz bir yere. O konduğunuz yerde tabi eşyalarınız da var, eşyalarınızla beraber kondunuz. O zaman diyeceksin ki:

Kâle: Eûzü bikelimâtillâhi't-tâmmeti min şerri mâ haleka. Bu kadar. *Kâle: Eûzü*

bikelimâtillâhi't-tâmmeti min şerri mâ haleka. Ya Rabbi senin halk ettiğin şerlerin, şerlerden, bu senin kelimelerin kelimelerin tam kelimelerin şeysi hakkı için ben sana sığınyorum, makamımı buraya bıraktım diyecek.

Lem yadurrahu fî zâlike'l-menzili şey'ün.

Ona o menzilde, o kaldığı yerde bir şey ne hırsız gelip çalabiliyor onu oradan. Veyahut başka bir felaket gelmiyor bunlara. *Eûzü bikelimâtillâhi't-tâmmeti min şerri mâ haleka.* Ya Rabbi senin ama bunu Türkçe söylersek başka, bu kelime ile söylersek daha başka.

Hattâ yertahile. Oradan kalkıncaya kadar bunun eşyasına hiçbir şey zarar gelmez.

لَوْ أَنَّ رَجُلًا يُجْرُّ عَلَىٰ وَجْهِهِ مِنْ يَوْمٍ وُلِدَ إِلَىٰ يَوْمٍ
يَمُوتُ هَرَمًا فِي طَاعَةِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ لَحَقَرَ ذَلِكَ يَوْمٍ
الْقِيَامَةِ وَلَوْ دَأَّ أَنَّهُ رُدَّ إِلَى الدُّنْيَا كَيْمَا يَزْدَادَ مِنْ
الأَجْرِ وَالثَّوَابِ

Lev enne raculen yucerru alâ vechihi min yevmi vülide ilâ yevme yemûtu heramen fî tâatillâhi azze ve celle lehakara zâlike yevme'l-kiyâmeti ve levedde ennehu rudde

ile'd-dünyâ keymâ yezdâde mine'l-ecri ve's-sevâbi.

Lev enne raculen. Bir adam. *Yucerru alâ vechihi min yevmi vülide ilâ yevme yemûtu.* Her an. *Fî tâatillâhi azze ve celle lehakara zâlike yevme'l-kıyâmeti.* Bir adam, doğduğu günden ölünceye kadar olan bütün ömrünün içerisine hiç nefesini boşa harcamamış, vaktini zayi etmemiş, hep ibadâtı taat ile geçirmiş bütün vaktini. Vaktini geçirmiş. Sonra kıyamet günü ah ben nasıl oldu da bu kadar gaflet ettim diyerekten, istermiş ki, dünyaya döndürüleyim, daha da Allah'a ibadet taat edebileyim, o gördüğü mükâfatlara karşı.

Ve levedde ennehu rudde ile'd-dünyâ keymâ yezdâde mine'l-ecri ve's-sevâbi.

Ecrim, sevabım artsın diyerekten tekrar dünyaya gelip de ibadât-ı taat etmek isteyecek. Halbuki hiç vaktini kaçırmadan ihtiyarlığına kadar bütün vaktini ibadet taatle geçirmiş bir insan bile yine bunu böyle isteyecek. Çünkü oradaki mükâfat çok yüksek. Ravileri Ahmed b. Hanbel, Buhârî, Taberânî, Beyhakî, Ebû Nuaym an Muhammed Ebi Amirah ve suhhihe.

Allah cümlemize işte o israftan bahsettiği vakitte nefesleri zayi etmeyelim diyerekten

kaç cumadır ricada bulunuyoruz, bu nefeslerin boşa gitmesi kadar büyük israf yoktur. Hani televizyon almışız israf yapmışız, otomobil almışız paraları israf etmişiz, yerken çok israf etmişiz, bunlar hepsi olur biter. Ama en güzel israf, en korkunç israf nefeslerin boşa gitmesidir. Nefeslerin boşa gitmesi. Kahvede oturmuş, tavla başında, iskambil başında yahut bir muhabbet içinde boş boş lakırtı lafla ömrünü geçiriyor, burada bir saat, bir gün neyse. Vakit geçmesiyle ömrün bir ömrün kaç nefes gitti? Beş yüz bin nefes gitti. Beş yüz bin ömürden eksildi ama boş yere eksildi. Faydasız yere gitti.

Nasıl geçen bir tayyare düştü mesela biliyorsunuz Amerika kıtasından Londra'ya giderken. Tayyarenin içine teyp koymuşlar. Şimdi tayyareden düşen şey aşağı düştükleri vakit teybi arayıp buluyorlar, parçalanmış parçalanmış ama o teyp tabi içeride olan hadiseleri alıyor. Aldığı için acaba ne gibi bir hadise ile bu koptu diyerekten şimdi teypleri bakalım şey yapıyorlar, tetkik ediyorlar, neler diyecekler. Şimdi bizim içimiz teyp ile dolu, içimiz teyp ile dolu. Allahu Teâlâ'nın mükemmel makinesi bu. E Amerikalının yaptığı tayyareye teybi koyuyor

da Allahu Teâlâ'nın makinesinde hiç teyp olmaz mı?

Teyp hayatımızdaki bütün hadiseyi içerimizde saklayan makine, haberimiz yok ama. İçerimizde pekâlâ onlar mahpus. Ne zaman? Ta ölünceye kadar. Öldükten sonra *Ikra kitâbeke* denildiği gün. Ne kitabını okuyacağız ya, orada defter yok kalem yok kâğıt yok. Hangi kitabı okuyacağız? İşte o teyp okuyacak o zaman. O teyp tıklar tıklar tıklar tıklar söyleyecek. Ne dersin?

Allah affetsin günahlarımızı. Onun için çok uyanık olmak lazım. Çok müteyakkız olmak lazım. Bu fani dünya bütün varlığıyla bizim olsun. Hatta bir kişinin olsun, bütün dünyayı buna versek, altını gümüşü nesi varsa, bırakıp gitmeyecek mi? Bırakıp gidecek işte. Nesi kalacak? Onu nerelere harcadın? Nerelere ne yaptın? diye sorgunun altından onun şeysi. Allah muhafaza etsin.

c. İslami Yaşam Rehberi

Yine bak Müslümanların sevişmelerini fedaili hakkında. Siz birbirlerinizi sevin dediler ya. Biz birbirimizi severken tabi böyle birbirlerimizi görüyoruz, işte bazı daha yakın dostlar oluyor. Geçen bir misafirimiz gelmişti. Diyor ki bu benim ahiret kardeşim. Biz bununla ahiret

kardeşi olduk. Canım her gün beraberiz de kardeşiz ama demek bir de hususi kardeşlik olarak biz filanla kardeşiz biz tebrik ederiz dedik. Neden?

Daha ziyade samimiyetle birbirlerine bağlamak için bu kardeşlerimizi görmüşler kardeş olmuşlar. İhtiyacı olunca onun ihtiyacını söylemeye, kardeşlik demek ihtiyacı olduğu vakitte Ahmet bey, benim bugün şu kadar bir ihtiyacım var şu şeye bir ihtiyacım var derse o kardeşlikten uzaktır diyor. Kardeş odur ki, kardeşini kendisi gibi gözleyecek, kardeşinin ihtiyacı olduğunu anladığı dakika onun kapısına gelmeden onun yardımına koşacak, ona derler kardeşlik. Müslümanlık kardeşlik bu.

Şimdi bak ne diyor?

لَوْ أَنَّ عَبْدَيْنِ تَحَابَّا فِي اللَّهِ أَحَدُهُمَا بِالْمَشْرِقِ
وَأَخْرُ بِالْمَغْرِبِ جَمَعَ اللَّهُ بَيْنَهُمَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ
يَقُولُ: هَذَا الَّذِي كُنْتَ تُحِبُّهُ فِيَّ

Lev enne abdeyni tehâbbâ fillâhi ehadühümâ bi'l-meşriki ve âharu bi'l-mağribi cemeallâhu beynehümâ yevme'l-kiyâmeti yekûlü: Hâzâ'llezî künte tuhibbuhu fiyye.

Lev enne abdeyni. İki tane kul, insan. *Tehâbbâ fillâhi.* Allah için seviyorlar birbirlerini ama *ehadühümâ*, birisi ki, birisi gitmiş Japonya'ya. *Ve âharu bi'l-mağribi.* Birisi de gitmiş bilmem Fransa'nın, İngiltere'nin şurasında burasında. Birisi şarkta birisi garpta yani. Meşrik ve mağrip.

Cemeallâhu beynehümâ yevme'l-kıyâmeti. Bunlar gerek muhabere etmek suretiyle yahut buradalarmış da işte kısmet ayırmış birisi rızkını toplamak için Japonya'ya gitmiş, birisi de gitmiş İngiltere'ye farz edelim ama ikisi birbirinden çok ayrı, ama o muhabbet devam ediyor içlerinde. Ah şu kardeşimi bir görebilsem diyerekten, mektuplar yazıyor, telgraf-lar çekiyor, muhaberele yapıyor ama gözlerden ırak.

Cemeallâhu beynehümâ yevme'l-kıyâmeti. Cenâb-ı Hak kıyamet gününde hani nasıl bulacağız birbirimizi deriz ya. Onlar Allahu Teâlânın kudretinin şeyisine muhalif sözler. Allahu Teâlâ orada bizi öyle toplayacak ki ne akıl erer o işe ne bir şey.

O zaman *yekûlü: Hâzâ'llezî kunte tuhibbuhu fiyye.* Ey kulum sen bunu benim için seviyordun ya işte bak getirdim yanına, hadi

sevişin bakalım şimdi, öpüşün, kokuşun. Allah için sevişenleri Cenâb-ı Hak hiçbir zaman mahrum bırakmayacak yani. Dünyadaki o hadiseyi ahirette de onlara takdim edecek.

Hani geçende anlatmıştım ya iki kardeş böyle hesap görülmüş, bunlar hikâyeye gibidir ama çok şey vardır içinde, hisse vardır. O iki kardeş birisi kabahatli, atın bunu cehenneme demiş. Birisi de sofû hadî bunu da cennete götürün demiş. Kardeşinin iktizasına bakın şimdi. Kardeş diyor ki: Ya Rab! Onu cehenneme götürüyorsun, o benim kardeşim, bizi birbirimizden ayırıyorsun, ya beni de cehenneme yolla, ya onu da affet cennete gidelim.

Cenâb-ı Hak diyor ki: sen benden daha erham mısın, benden daha merhametli misin? Hadi onu da affettim diyor atıyor ikisini de cennete. Kardeşinin iktizasısı bu. Allah. Ama bu yalnız Allah için olacak. Onun parasına, onun bilgisine, onun kuvvet kudretine, onun şanı şerefine. Ben bunun koltuğunun altına girersem rahat ederim gibi o budalaca bir iş. Sevgi sırf Allah için olacak. Allah'ımın şu güzel kulunu, ben de Allah'ım için seviyorum, bu kadar.

لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَأْتِيَ أَهْلَهُ قَالَ: بِسْمِ اللَّهِ
اللَّهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا
فَإِنَّهُ إِنْ قُضِيَ بَيْنَهُمَا وَلَدٌ مِنْ ذَلِكَ لَمْ يَضُرَّهُ
الشَّيْطَانُ أَبَدًا

Lev enne ehadeküm izâ erâde en ye'tiye ehlehu kâle: Bismillâhi Allâhümme cennibne's-şeytâne ve cennibi's-şeytâne mâ razektenâ feinnehu in kudiye beynehümâ veldün min zâlike lem yedurrahü's-şeytânü ebeden.

Lev enne ehadeküm. Sizden biriniz. *İzâ erâde.* Bu şimdi hepimize bir ders bahusus evlenenlerin evlenme hallerindeki güzel bir ders. *Lev enne ehadeküm.* Sizden biriniz niçin çocuklarımız bize muti olmuyor demeye lüzum kalmasın, dikkat edin.

Lev enne ehadeküm izâ erâde en ye'tiye ehlehu. Ehliyle ünsiyet etmek istiyor, anlarsın ne demek istediğimi. Bu ünsiyet esnasında, *kâle: Bismillâhi.* İkisinin de demesi lazım. *Bismillâh* burada erkeğinkini söylemiş ama ikisi de, *Bismillâh Allâhümme cennibne's-şeytâne ve cennibi's-şeytâne mâ razektenâ.* Bu

evlenme kitabı vardır bir tane onu bizim Osman Pehlivan bastırmış, dağıtır, satar, o kitapta da vardır bu dua. Şimdi diyor ki: Ya Rab! şeytandan bizi uzak et, şeytanı da bizden uzak eyle. Çünkü evlenirken onla o da müdahale ediyor evlenmeye. O anda o da müdahale ediyor. Onun müdahalesiyle çocuk şeytani bir çocuk olmaması için, Bismillâh dendiği vakitte o sokulamıyor oraya. Sokulamadığı gibi bir de yalvarıyoruz Allah'a ki Ya Rab! Onu bizden uzak et, o gelmesin buraya, biz de ondan uzak olalım, o da bizden uzak olsun. Bizim olacak evladımız has, temiz, sana layık bir kul olabilsin diyerekten bu duayı yapın.

Feinnehu in kudiye beynehümâ veledün.

Eğer o halden bir çocuk murad-ı İlahi varsa o halden bir. *Lem yedurrahü'ş-şeytânü ebeden.* Şeytan ona ebediyen doksan yaşına kadar yaşasa da ona bir şey yapamaz şeytan. Şeytanın bizi ifal etmesinin başlıca sebebi, babalarımızın gafletinden ileri geliyor. E gençliğin şahikası ile ağzındakini de bilmez. Allah muhafaza etsin.

Şimdi eskiden ev şeyleri evlenenleri camiye götürürler, namazlar kılınır, işte güvey şeysi diyerekten şerbetler dağıtılır, arkadaşları

da götürürler, o camide güzel bir de dua yapar kapısında. Ya Rab! Bunlara bu gecelerini onlara mübarek et diyerekten güzelce giderler evlerine. E bir de şimdi sarhoşluk âdeti var, efendim zevki sefa âleminde dolaşırlar gelirler, kendisine bile hâkim değil, mâlik değil, nerede kaldı onun içine besmele gelip de aklına gelip de hemen o hanımın yanına bir an evvel sokulsam diye bakıyor. Oradan da gelen çocuk oluyor şeytanın tam kardeşi. Allah muhafaza etsin. Onun için bak ravileri Taberânî bir, Ahmed b. Hanbel iki, Buhârî üç, Müslim dört, Dâvûd beş, Tirmizî altı, İbn Mâce yedi, İbn Hibbân sekiz, Hazreti İbn Abbâs'tan. Sekiz tane ravi bu hadîs-i şerîfi Peygamber *sallallahu teâlâ* hazretlerinden bize rivayet etmektedirler. Allah cümlemizi gafletten uyandırsın.

Hele o mübarek bir gecedir hakikaten. O mübarek gecede, damat bey seccade gelmiştir hazır önüne. *Allahu Ekber* der iki rekât Allah rızası için bir namaz kılar. İki rekât bir namaz kılar. Namazı kıldıktan sonra burada ayıp olmaz ya gelin hanımın elini yüzünü ayağını yıkattırır, ufak bir tas gelir, leğen o leğenin suyunu da etrafa böyle serperler güzelce efendim, gelin hanımda bir tarafta namaz kılar. Ya

Rabbi! Sen bizim bu gecemizi mübarek et. Biz bu gece bir evlenme alemine giriyoruz, bizden gelecek nesiller güzel olsun, temiz olsun, sana layıklı bir kul olsun, ibadet taati şöyle olsun böyle olsun diyerekten Cenâb-ı Hakk'a tazarru eder. O geceki duası da damadın ve gelinin makbuldür ha. Kâbe de yapılan dualar nasıl geri çevrilmezse o geceki dua da makbuldür, gaflet edilmemeli. Allah'a güzel yalvarmalı ki o gece hayırlı bir gecedir, hem rızkı bol olur, hayatı mes'ud olur, selamette olur, eh gelen nesil de anasına babasına mutî, temiz bir evlat olur. Güzel hayat geçirerekten ahirete göçüp giderler.

Allah cümlemize böyle hayatlar nasip etsin...

d. Allah'a Teslimiyet

لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ يَعْمَلُ فِي صَخْرَةٍ صَمَاءٍ لَيْسَ لَهَا بَابٌ
وَلَا كُوَّةٌ لَخَرَجَ عَمَلُهُ لِلنَّاسِ كَائِنًا مَا كَانَ

Lev enne ehadüküm ya'melu fî sahratin sammâe leyse lehâ bâbun ve lâ küvvetün leharace amelühü li'n-nâsi kâinen mâ kâne.

Lev enne ehadüküm ya'melu fî sahratin sammâe. Bakınız yine Cenab-ı Hakk'ın

kudretine ki, büyük kudreti vardır Cenâb-ı Hakk'ın. Cenâb-ı Hakk'ı bilmeye bizim gücümüz de yetmez yani tam manasıyla ama işte kitaplarımızın bildirdiği kadarıyla biliriz ki Cenab-ı Hak kara taşın üzerinde kara karıncanın yürüdüğünü görür, ayağının tıkırtısını duyar, içimizden geçirdiğimiz vesveseleri, kuruntuları da bilir, söylediğimizi de bilir, söylemediğimizi de bilir. Hiç Allahu Teâlâ'nın kudreti şey olmaz. Öyle olduğu için sizin biriniz *sahratin sammâe*.

Leyse lehâ bâbun. Bir taş, kocaman bir taş, içine bizi sokmuşlar taşın içerisine, kapısı penceresi de yok, tam burada. Yani bizi görececek kimse yok, kabahatimizi kusurumuzu görececek kimse yok burada. Kapalı her tarafı, kapısı penceresi bile yok. Burada bir taşa benzetti.

Leharace amelühü li'n-nâsi kâinen mâ kâne. O adamın ameli ne idi ise, ne ise o kimsenin görmediği yerde yaptığı ameller, iyilik veya kötülük, bunların ikisi de Allah tarafından kalpte yayılır. Halbuki kimse görmedi ya fakat ilhamı rabbani diyorlar, ilhamı rabbaniyle o gönüllere gelir ve binâenaleyh, *leharace amelühü li'n-nâsi*, ameli ne ise o insanlara çıkar yayılır.

Bazı şeylerde okuyoruz ki eski zaman insanları dağlarda bayırlarda, şöyle ibadet kim-
senin görmedikleri yerlere gider, ibadet eder-
lermiş ama hepsi duyuluyor. Binâenaleyh yap-
cağınız güzel bir ders. Yapacağınız herhangi bir
iyilik veya kötülük ne kadar saklı bir yerde
olursa olsun, Allahu Teâlâ ona vakıftır ve onu
duyuracaktır halka. Ona göre davranırız yani
bizi burada kimse görmez, şunu bu günahı işle-
yiverelim burada. İşle ama yarın o günah ol-
duğu gibi meydana çıkar. Bu da Müslim'in, İbn
Hibbân'ın, Hâkim'in, Ahmed b. Hanbel'in, Ab-
dürrezzâk'ın, Beyhakî'nin, Ziya el-Makdisi'nin
hazreti Ebû Saîd'ten rivayeti.

لَوْ أَنَّ رَجُلًا صَامَ لِلَّهِ يَوْمًا تَطَوُّعًا ثُمَّ أُعْطِيَ مِائَةَ
الْأَرْضِ ذَهَبًا لَمْ يَسْتَوْفِ ثَوَابَهُ دُونَ الْحِسَابِ

*Lev enne raculen sâme lillâhi yevmen ta-
tavvuan sümme a'tâ mil'e'l-ardi zeheben lem
yestevfi sevâbehu dûne'l-hisâbi.*

Lev enne raculen sâme lillâhi yevmen. Bir
adam bir gün oruç tutuyor. *Sâme lillâhi yev-
men tativvuan.* Borç değil ama nafile olacak,
pazartesi demiş bugün oruç tutmuş, perşembe-
dir bugün oruçtur demiş yahut ayın on üçüdür
demiş oruçtur demiş, tutmuş.

Sümme a'tâ mil'e'l-ardi zeheben. Yer-yüzü dolusu da altını var. Bu altınları *a'tâ* veriyor, dağıtıyor yani ihtiyaç sahiplerine.

Lem yestevfi sevâbehu dûne'l-hisâbi. Bu orucunun sevabı, bu altınları vermiş olduğu altınların sevabına denk gelmez, o orucun sevabı çok üstündür. O mahduttur.

Niçin? Mesela bire on verse Cenâb-ı Hak. Farz edin ki on milyon altın da olsa, on milyon altının sevabı ne eder?

On milyon yüz milyon sevap eder. Yüz milyon mahdut ama Allahu Teâlâ'nın vereceği sevap bigayri hisab, ölçü yok. Bigayri hisab olan sevapla öyle belli olan bir sevap denk gelmeyeceğinden, sen altınları dağıtırken orucun sevabını da öğren de gençliğini de fırsat bil. Çünkü yaşlanınca dermanında kalmaz. O zaman çok çok yemek istersin. Ha oruç tutması biraz belki zor olur ama gençlikte çok güzel oruç tutulur.

Ben şimdi iftihar makamında değil de geçmiş hadise, senede dokuz ay oruç tutuyordum, senedeki orucum dokuz ay oluyordu, gençlik işte, şimdi tutamıyoruz başka, onun için gençliğin kıymetini bil de tutabildiğin kadar tutmaya çalış.

لَوْ أَنَّ الْعِبَادَ لَمْ يُذْنِبُوا لَخَلَقَ اللَّهُ خَلْقًا يُذْنِبُونَ ثُمَّ

يَغْفِرُ لَهُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

Lev enne'l-ibâde lem yüznibû lehala-kallâhu halkan yüznibûne sümme yağfiru lehüm ve hüve'l-ğafûru'r-rahîm.

Lev enne'l-ibâde lem yüznibû lehala-kallâhu halkan yüznibûne sümme yağfiru lehüm ve hüve'l-ğafûru'r-rahîm. Biz ne kadar müttaki olsak ne kadar müttaki olsak Allahu Teâlâ'yı işte çok güzel biliyoruz ve seviyoruz ve korkuyoruz. Korkumuzda ne kadar çok olursa olsun. Muhakkak beşeriz ve muhakkak cehlimiz var, aczimizde var, cehlimiz de var aczimizde var, bu aczimizden bu cehlimizden nâşi bazen gaflete düşer hatalar yaparız. Yaşlısına da hatta peygamberler hakkında bile bunu tecyiz etmişler, bunlarda da olma ihtimali vardır diyerekten. Ha binâenaleyh, *lev enne'l-ibâde lem yüznibû*. Çünkü kullar eğer günah işleyecek olsalar, melek gibi yani, günah işlemiyorlar bu hale gelseler.

Lehalakallâhu halkan yüznibûne. Cenâb-ı Hak bir mahluk yaratır ki günah işlesinler. Çünkü Allahu Teâlâ gafûr ya, gaffâr ya, settâr ya, e günah işlemeyince gaffârlık neye

yarayacak, settârlık neye yarayacak? Hiçbir işe yaramaz. Çünkü kabahatimiz olacak ki, aman Ya rabbi diyeceğiz, O da peki diyecek. Affet diyeceğiz, peki diyecek. Ört diyeceğiz peki. Ha onun için gaffârlık, settârlık sıfatlarının kaybolmaması için, ha bazen Cenâb-ı Hak kulunu hataya düşürür, pişman olur arkasından vah vah vah neden yaptım ben bu işi diyerekten. O nedamet ve pişmanlıkta kâfidir onun af olması için. O nedamet içinde işlediği vakitte. Vay nasıl oldu da ben bunu ben yaptım diye pişman oluyor, kafasını dövüyor. Ha işte o tövbe-kâr olmuştur. Derhal inşallah mağfireti İlahiyeye mazhar olur.

لَوْ أَنَّ رَجُلًا مَوْقِنًا قَرَأَهَا عَلَى جَبَلٍ لَزَالَ. يَعْنِي:
﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا
تُرْجَعُونَ﴾ إِلَى آخِرِ السُّورَةِ

Lev enne raculen mûkinen karaehâ alâ cebelin lezâle. Ya'nî: "E fe hasibtüm ennemâ halaknâküm abesen ve enneküm ileynâ lâ türceûn" ilâ âhiri's-sûreti.

Bu bir surenin son tarafından bir ayettir. Eğer bizde inanç sağlam olunca şu ayeti,

arkasına kadar ki üç dört ayeti zannedersen okursa.

Diyor ki: *alâ cebelin*. Bir dağa okuyor bunu. Dinle dağ diyor. *Lezâle*. Dağ yerinde duramaz, başlar titremeye, erir. Şimdi biz hani ne kadar aczimiz var ki Kur'an'lar her gün bize okunmakta da niçin tüyümüzde kıyılamıyor yani. Dağ dayanamıyor, dağ dayanamıyor, bizim hiç tüyümüzde kıyılamıyor. Ne kadar? Diyeceksin ki, biz bilmiyoruz manalarını, ne demek istediğini, Arap da öyle. O biliyorsa da onu da tüyü kıyılamıyor. Neden?

Gafletimiz. Allah kusurlarımızı affeyesin.

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا

حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ¹

Ve men yed'u meallâhi ilâhen âhera lâ burhâne lehu bihi feinnemâ hisâbuhu inde rabbihi innehu lâ yuflihu'l-kâfirûn.

لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا أَرَادَ سَفْرًا أَوْ نَزَلَ مَنْزِلًا فَوَضَعَ
مَتَاعَهُ خَطَّ حَوْلَهُ خَطًّا ثُمَّ قَالَ: اللَّهُ رَبِّي لَا شَرِيكَ لَهُ
حُفِظَ مَتَاعُهُ

¹ Mü'minûn Suresi, 117.

Lev enne ehadeküm izâ erâde seferan, ev nezele menzilen, fevada'a metâahu hatta havlehu hattan sümme kâle: Allahu rabbî lâ şerîke lehu hufiza metâuhu.

Lev enne ehadeküm izâ erâde seferan ev nezele menzilen fevada'a metâahu. Bir insan bir yere sefere gidiyor, uzak veya yakın yahut bir menzile gidiyor. Tabi yanında yiyeceği, giyeceği, ötesi de berisi de var. *Fevada'a metâahu.* Buraya koyuyor. Belki şehre gidemedi de yolda bir yerde kaldı. Metaanı oraya koydu, malını mülkünü oraya koydu. Kor da.

Hatta havlehu. Onun etrafına şöyle bir hat çeker, bir çadır kurmuşun farz et, çadırın etrafını şöyle bir hat çeker. *Hattan sümme kâle.*

Ondan sonra der ki: *Allahu rabbî.* Bakın dikkat edin. *Allahu rabbî lâ üşriklehu.* Bu kadar şey olur yahu okuduğu yok ha. *Allahu rabbî lâ üşrik lehu.* Allah benim rabbimdir. Ben ona şirk koşmam diyor. Demesiyle *Hufiza metâuhu.* Onun metâına, malına, mülküne hiçbir şey ittisal edemiyor. Çünkü Allah'a teslim etti kendini. Dedi ki: Ya Rab! Sen benim Rabbimsin. Ben sana inandım, iman ettim ve sana hiçbir

şerikte koşmam. Senin şerikinde yoktur yani. Bütün işleri kendin yaparsın. Allah affetsin.

Allahu rabbî lâ şerîke lehu. Bu diğer bir hadîslerde de hatırıma kaldığına göre insan sıklıkla bunalmış, *Allahu Rabbî Allahu Rabbî, Allah Allah Allah la üşriku bihi* demekle bu yani bütün hastalıklarımızın, dertlerimizin, musibetlerimizin yüzde doksanı kendi nefislerimizin havasetinden ileri geliyor, bununda farkına varamıyoruz yani. Nefislerimizin havasetinden, neler başımıza geldiğinin farkında değiliz. Böyle Allahu Teâlâ'yı iman ile tasdik ettiğimiz vakitte o havaset içeriden def olarıktan insan kurtuluyor birçok marazlarından. Ama ihlâslı söylemek lazım. Şimdi bakınız çok mühim bir noktaya geldik.

لَوْ أَنَّ عَبْدًا مِنْ عِبَادِ اللَّهِ قَدِمَ عَلَى اللَّهِ بِعَمَلٍ أَهْلِ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ مِنْ أَنْوَاعِ الْبِرِّ وَالتَّقْوَى لَمْ
يَزِنْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ مَعَ ثَلَاثِ خِصَالٍ: مَعَ الْعُجْبِ وَأَذَى
الْمُؤْمِنِينَ وَالْقُنُوطِ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ

Lev enne abden min ibâdillâhi kadime alallâhi biamelî ehli's-semâvâti ve'l-aradîne min envâi'l-birri ve't-takvâ lem yezin miskâle

zerratin mea selâsi hısâlin: Mea'l-ucbi ve ezâ'l-mü'minîne ve'l-kunûti min rahmetillâhi azze ve celle.

Lev enne abden min ibâdillâhi. Allah'ın kullarından bir kul. *Abden min ibâdillâhi kadime alallâhi biameli ehli's-semâvâti ve'l-aradîne* diyor. Gökteki melekler ne kadar amel ettiyseler, yeryüzünde Allah'a ibadet eden ne kadar mahlûkları varsa, yalnız insan değil de bütün mahlûkatlarda varsa bunların içerisinde, bunların amelleri kadar ameli olsa. *Min envâi'l-birri ve't-takvâ.* Bütün iyilikler, ibadetler, taatler, takvâlar neler varsa hepsini yapıyor adam. Ne kadar ama?

Yer gök ehlinin sayısı kadar böyle. Ama bak dikkat et. *Lem yezin miskale zerratin.* Bu kadar ibadet bir miskal zerresine denk gelmez diyor, bir zerreye denk gelmez yani bu kadar ibadat-u taat takvâ. *Mea selâsi hisal.* Onda üç huy buldukça. Onda eğer üç huydan birisi varsa onun bütün amelleri boş çıkar. *Hebaên mensur* diyorlar ona. Birisi. *Mea'l-ucbi.* Kendini beğeniyor. Kendini beğendi bitti, hepsini yaktı gitti.

Elhamdûlillah Ya Rabbi sana, benim değil bunlar, senin verdiğin kuvvet kudretle oluyor

diyerekten, bunu böyle bilmek lazım. Çünkü *el ucûbu hicâbu't-tevfîk* diyorlar. Koca bir levhada yazılı. *el ucûbu hicâbu't-tevfîk*. Tevfîk demek hicâb demek, değirmene gelen suyu keser. Tabirimiz anlaşılısın diye söylüyorum.

El ucûbu hicâbu't-tevfîk. Tevfîke manidir ucûb. Ne demek?

Değirmene gelen suyunu keser oradan koca bir delik açılır, su boşa gider. Gelmez senin değirmenine su, dönmez değirmenin, dönmeyince bir şeye yaramaz. Senin yaptığın ibadet Allahu Teâlâ'nın tevfiğiyledir. Bu tevfiğin içine kendini beğenmek gelince, gitti işte bir.

İkincisi *ve ezâ'l-mü'minîne*. Eğer sen bu kadar ibadat-u taatınla beraber gerek mevkiin var, gerek kuvvetin var, gerek kudretin var, şevketin var, şuyun var buyun var onunla müminlere bir eza ediyorsun. Keyfim yerine gelsin diyerekten, ona buna eza ediyorsun; çatıyorsun, darılıyorsun, bağırılıyorsun, çağırılıyorsun, incitiliyorsun. Geçen derste geçti ya, bir mümini insan öldürmeye kalktığı yer ve gök ehlide ittifak etse, birleşse de, şu adamı öldürelim diyerekten ve öldürseler. Allahu Teâlâ onların hepsini cehenneme atar, o bir müminin hatırası için. Sen bunu bırakırsın da mümin adam

neymiş, aptal herif, cahil herif, beceriksiz herif, kafasız herif, vurur kafasına alır ağzından lokmasını. E bu yakışır mı imana?

İki. Yani müminler yukarıda dedi ya sevişeceksiniz, bu ezalarda sevişmeye, sevişmeye tam manasıyla manidir. Bana birisi eza ederse o adamdan ben soğurum. Sen? Sen de soğursun. Bir iki defa yapıldı mıydı bir daha o yoldan da geçmemeye çalışırım ki o adamın yüzünü görmeyeyim diye. Nerede kaldı şimdi bizim müminlik? Müminlerde eza yerine birbirlerine iltifat olacak. O iltifatın yerine eza koydun mu amellerin gitti gürültüye. İki.

Ve'l-kunûti min rahmetillâhi azze ve celle. Üçüncüsü de Allahu Teâlâ'nın rahmetinden ümidi kesmek. Yandık yahu, olur mu artık kurtulmanın imkanı mı var. Bitti iş. Kurtulmam artık, imkan mı var. Bu kadar şey olduktan sonra. Tasavvur et, et ne edersen et. Ümidi kesiyor. Allahu Teâlâ'nın rahmetinden ümit kesilmek olmaz. Mümkün değil.

İki tane kalmış.

لَوْ أَنَّ رَجُلًا صَامَ نَهَارَهُ، وَقَامَ لَيْلَهُ، حَشَرَهُ اللَّهُ عَلَى

نَيْتِهِ، إِمَّا إِلَى الْجَنَّةِ، وَإِمَّا إِلَى النَّارِ.

Lev enne raculen sâme nehârahu ve kâme leylehu haşerahullâhu alâ niyyetihî immâ ile'l-cenneti ve immâ ile'n-nâri.

Lev enne raculen sâme nehârahu ve kâme leylehu haşerahullâhu alâ niyyetihî immâ ile'l-cenneti ve immâ ile'n-nâri. Şimdi adam oruç tutuyor bütün gün. Bütün gün oruç tutuyor. Bütün gecede ibadet ediyor. Şimdi bu adamın hali niyetine bağlıdır buyuruyor Cenâb-ı Allah, Cenâb-ı peygamber. Onun niyetine bağlıdır. Gece sabaha kadar ibadetini niçin ediyor? Allah biliyor onun niyetini biliyor Allah. Adamı kandırmak için mi yapıyor bu işi, kafese koymak için mi yapıyor, neler var yani çeşitli hadiselerde ona göre. Niyeti. Ya cennettedir ya da cehennemdedir. Niyeti hâlis ise cennette. Niyetinde adam kandırma. Şimdi hep işitiriz ya, filan camiye gelmiş de cuma namazı kılmış, niçin kılmış ama? Bayram namazında filanı gördük, neden gördük acaba? Kimse bilmiyor. Biz hüsn ü zan ederiz ama Allah biliyor. Geceleri sabaha kadar ibadet ediyormuş. Ne bilelim Allah bilir. Niyeti Allah içinse kurtuldu, değilse fena bir.

Bir de.

لَوْ أَنَّ الصَّدَقَةَ جَرَتْ عَلَى يَدِ سَبْعِينَ أَلْفَ إِنْسَانٍ،
كَانَ أَجْرُ آخِرِهِمْ مِثْلَ أَجْرِ أَوْلِهِمْ.

Lev enne's-sadakate cerat alâ yedi seb'îne elfe insânin kâne ecrü âhirihi misle ecri evvelihim.

Lev enne's-sadakate cerat alâ yedi seb'îne elfe insânin.

Bir insan sadaka verirken, sadakasını kendi verirse sevabı kendi alır, ama sadakalar toplanır da elden ele dolaşüyor, yetmiş bin yani sadakayı, bakınız bunda ne kadar şey var güzel temsil var, yetmiş bin kişiye ne diyoruz, bu sadakayı filan kişiye götürün diyerekten, o ona veriyor, o ona veriyor, o ona veriyor, yetmiş bin kişi yani temsil bu anlatmak için. Yetmiş bin kişinin elinden geçip o adama varır diyor. Şimdi bu yetmiş bin kişinin sevabı bunu veren bir kişi, o bir kişi ne sevap alıyorsa, yetmiş bin insan da aynı sevabı alıyor. Keremi İlahi, lutf-u İlahi. Yani burada bir ders var ki, siz sadakalarınızı sırf kendiniz vermek için çalışmayın; böyle cemiyetler kurun, evlere verin, toplayın bir yere onlarla memleketin yetmiş bin değil yedi yüz bin kişilere de dağılsın. Her mümin

bundan istifade etsin. Allah kusurlarımızı affetsin.

Kâne ecrü âhirihim.

En sondakinin ecri, *misli ecri evvelihim*. İlk evvelki adamın ecri neyse en sonundakinin ecri de aynısı. Hiç eksik de vermez Cenâb-ı Hak.

Burada kalsın dersimiz.

Allah cümlemizi affetsin. Tevfîkat-ı samadaniyesine mazhar etsin. Sevdiği razı olduğu amelleri bize nasip etsin. Sevdiği ve razı olduğu kulların arasına bizi kabul etsin.

el-Fatiha.

Mehmet Zahid KOTKU

10.03.1974

İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/ Hadis Derslerine PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
KÜRSÜ